C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1684/24 Judecătoria Orhei sediul Central
Nr.PIGD 1-24101799-03-21rji-03122024 Judecător Veronica Cupcea

D E C I Z I E
În numele Legii

04 februarie 2025 municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
În completul compus din:
Președintele ședinței, judecător Ion Talpa
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Oxana Mironov

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.18 Brănești, Ion Florea, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 31.10.2024, prin care în temeiul art.92 Cod penal a fost înlocuită partea neexecutată a pedepsei cu închisoare (2 ani 11 luni 7 zile) stabilită lui **Florea Oleg** prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07.10.2022, cu 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

La 11 septembrie 2024, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare cererea condamnatului Florea Oleg privind examinarea posibilității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal.

În susținerea cererii condamnatul Florea Oleg a indicat că în legătură cu faptul că comisia Penitenciarului nr. 18 Brănești i-a refuzat în înaintarea demersului în instanța de judecată în vederea aplicării în privința sa a prevederilor art. 92 din Codul penal, solicită admiterea cererii sale privind schimbarea pedepsei neexecutate cu o pedeapsă mai blândă, dat fiind faptul că programe are efectuate, este încadrat în câmpul muncii în mină, nu are sancțiuni, regimul de detenție nu l-a încălcat.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 31 octombrie 2024 a fost admisă cererea condamnatului Florea Oleg privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal.

Partea neexecutată de 2 (doi) ani 11 (unsprezece) luni 7 (șapte) zile închisoare, din pedeapsa de 8 (opt) ani închisoare, stabilită condamnatului Florea Oleg prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2022, s-a înlocuit cu 240 (două sute patruzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

După eliberarea din penitenciar, condamnatul Florea Oleg fiind obligat ca în termen de 5 zile să se prezinte la serviciul probațiune din raza domiciliului său, pentru supravegherea executării pedepsei.

I s-a explicat condamnatului Florea Oleg că, în caz de eschivare cu rea-voinţă de la executarea muncii neremunerate în folosul comunităţii, aceasta se va înlocui cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

Încheierea în cauză a fost contestată cu recurs de către directorul Penitenciarului nr.18 Brăneşti, Ion Florea, prin care a solicitat casarea încheierii, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi prin care să fie respinsă cererea de aplicare a prevederilor art.92 Cod penal în privinţa lui Florea Oleg.

În motivarea recursului a invocat că, concluziile primei instanţe sunt neargumentate şi nefondate, fără a lua în considerare probele prezentate de instituţia penitenciară.

Potrivit materialelor din dosarul personal se constată că Comisia Penitenciarului nr.18 Brăneşti, a examinat chestiunea privind aprobarea Raportului de evaluare, în privința condamnatului Florea Oleg şi în urma examinării Comisia a hotărât de a aproba raportul de evaluare despre comportamentul condamnatului cu calificativul ”pozitiv”.

Potrivit extrasului din procesul-verbal nr.21 al Comisiei Penitenciarului nr. 18 Brăneşti din 30 august 2024 comisia a hotărât de a refuza cererea condamnatului cu privire Ia posibilitatea aplicării art. 92 Cod penal, motivând decizia pe faptul că nu are realizări suficiente, condamnatul nu a realizat 2 programe din activități planificate, pe parcursul pedepsei a încălcat regimul de detenție, fiindu-i aplicată o sancțiune disciplinară care la moment este stinsă, concluzia fiind că nu a dat dovadă că a păşit pe calea corijării.

Or, anume administraţia locului de detenţie, care supraveghează permanent conduita persoanei aflate în detenţie poate concluziona în modul cel mai obiectiv asupra posibilităţii înlocuirii părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai

blândă. Din acest motiv, o concluzie diametral-opusă a instanţei de judecată urmează a fi motivată în mod convingător şi dincolo de orice dubiu rezonabil, unde instanţa de judecată a reţinut doar secvențial starea de fapt la caz, fără a aprecia în ansamblu său toate aspectele de fapt al cauzei.

Înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă nu este un drept al condamnatului, ci o facultate recunoscută instanţei de judecată de a dispune o asemenea măsură atunci când, în baza propunerii administraţiei instituţiei penitenciare, din datele dosarului, îşi formează convingerea că nu mai este necesară executarea ulterioară, deplină a pedepsei. Instanţa trebuie să facă o analiză proprie, generală, asupra situaţiei condamnatului şi a profilului său moral (social), în funcţie de care apreciază că detenţiunea poate să înceteze, că este posibilă, din acest moment, reintegrarea în societate.

Consideră că, circumstanţele în cauză denotă că aplicarea înlocuirii părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privinţa lui Florea Oleg, este contrară scopului pedepsei penale stabilite şi consideră că acest lucru nu va contribui la restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracţiuni.

Prima instanţă nefondat a ignorat argumentele reprezentantului administraţiei Penitenciarului nr.18-Brăneşti şi concluziile Comisiei penitenciare, menţionate mai sus, examinând astfel cazul unilateral şi neobiectiv. Comisia penitenciară, constată că conform comportamentului acestuia în perioada executării pedepsei, încă prezintă pericol, ceea ce denotă că condamnatul nu a dedus concluziile de rigoare şi nu şi-a schimbat atitudinea faţă de valorile ocrotite de legea penală.

Totodată, urmează a se lua în consideraţie caracterul infracţiunii comise de condamnat, termenul real de pedeapsă executat nu ar fi suficiente pentru stabilirea că persoana condamnată s-a corectat şi este posibilă integrarea sa în societate.

În opinia recurentului, condamnatul Florea Oleg nu a dat dovadă că a păşit pe calea corectării, judecătorul de instrucţie urma să respingă cererea privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, ca neîntemeiată, deoarece condamnatul Florea Oleg nu întruneşte condiţiile stabilite în art. 92 din Codul penal.

Conform prevederilor art.447 alin.(1,2) Cod de procedură penală, (1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Referință, până la data examinării cauzei, nu a parvenit.

Verificând motivele de fapt și temeiul de drept pentru care s-a dispus admiterea cererii condamnatului Florea Oleg privind aplicarea art.92 Cod penal, în raport cu procedura soluționării cauzei conform art.469-471 Cod de procedură penală, Colegiul prin admiterea recursului, va dispune casarea totală a soluției primei instanțe, va rejudeca cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, după cum urmează.

Potrivit art.448 alin.(1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, integral, şi ia una din următoarele soluţii: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri.

În fapt, Colegiul atestă caracterul pripit și ne argumentat al constatărilor judiciare cu privire la temeiurile de înlocuire a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, prin abordarea incorectă a prevederilor art.92 alin.(1) Cod penală în corespundere cu care, pot beneficia de înlocuirea termenului rămas de pedeapsă cu închisoare cu o pedeapsă mai blândă, doar persoanele care pe întreaga durată a executării pedepsei au dat dovadă de comportament satisfăcător, executând efectiv conform alin.(2) aceleași norme cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru o infracțiune gravă.

Din prevederile normei citate supra reiese, că pentru a beneficia de înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în sarcina condamnatului urmează să fie reținute o serie de condiții, întrunirea cărora trebuie să fie concomitentă: 1. Să fie condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave şi grave; 2. Să execute efectiv o anumită parte din termenul de pedeapsă stabilită prin actul judecătoresc – 1/3 pentru infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, sau 1/2 pentru infracțiune gravă; 3. Condamnatul, prin comportarea în timpul executării pedepsei, să dea dovadă că corectarea lui este posibilă fără executarea deplină a pedepsei sub formă de închisoare.

Raportând circumstanțele cazului la prevederile menționate, Colegiul constată neargumentarea instanței privitor la întrunirea de către condamnatul Florea Oleg a celei de-a treia condiție ce rezultă din textul art.92 alin.(1) Cod penal. Colegiul penal, conchide, că posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa cu închisoare stabilită lui Florea Oleg, cu una mai blândă, a fost defectuos analizată de către instanță

prin prisma caracteristicii eliberată condamnatului de către instituția penitenciară în care acesta își ispășește pedeapsa, fiind stabilit că Florea Oleg nu a realizat programul individual de executare a pedepsei penale.

Astfel, la soluționarea speței instanța urma să țină cont de caracterul cumulativ al pedepsei penale, stabilită lui Florea Oleg pentru comiterea de infracțiuni grave, fapt ce apriori pune la îndoială conștientizarea de către el a rolului educativ a pedepsei penale, alături de comportamentul manifestat pe perioada executării ei, ce trebuie fără echivoc să demonstreze, că a stat pe calea corectării și e gata de reintegrare în societatea civilă, excluzându-se riscul recidivării. Or, pe durata executării pedepsei închisorii, doar administrația instituției penitenciare poate acorda o caracteristică reală a comportamentului manifestat de condamnat pe întreaga durată a pedepsei și nu doar la etapa în care se apropie termenul în care ar putea beneficia de înlocuirea ei.

Pentru concluzionarea respectivelor împrejurări, instanța urma să dea o apreciere obiectivă informației prezentate de către administrația penitenciarului nr.18 Brănești unde condamnatul își executa pedeapsa penală, ținând cont că potrivit raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, Florea Oleg, acesta a executat cinci programe și două programe – neexecutate, potrivit concluziei medicale din luna august 2024, deținutul Florea Oleg nu se află la evidență în SM cu patologii cronice, din care motiv ultimul ar fi putut executa activitățile propuse de către administrația instituției penitenciare.

Colegiul penal reține și faptul, că începutul termenului executării pedepsei este data de 10 septembrie 2020, iar sfârșitul termenului – 20 ianuarie 2028 (cu includerea a perioadei reduse în ordinea art.473^2 Cod de procedură penală). Conform raportului reprezentantului Penitenciarului nr.18, condamnatul în cauză a fost sancționat o singură dată, în prezent fiind stinsă, stimulări nu are, certificatul privind existența prejudiciului cauzat prin infracțiune atestă că, conform titlului executoriu nr.1-2899/2020 din 02.02.2021 s-a dispus încasarea în mod solidar de la inculpații Bria Dumitru, Florea Oleg și Ursuleac Veaceslav în beneficiul statutului a sumei de 2 228 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, iar pe perioada executării pedepsei achitări s-au efectuat în sumă de 2228 lei, nefiind însă specificat de către cine din cei trei inculpați au fost efectuate respectivele achitări.

La caz, condamnatul Florea Oleg conform raportului de evaluare a Penitenciarului nr.18 din data de 30.08.2024, către data de 31.10.2024 a executat jumătate din termenul de pedeapsă aplicat, minimul de executare fiind de 1/2,

respectiv către data de 31 octombrie 2024 (data pronunțării încheierii) termenul rămas neexecutat fiind de 2 ani 11 luni și 7 zile.

Astfel, condamnatul a adresat cerere către comisia penitenciarului în vederea examinării posibilității înlocuirii părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în conformitate cu art.92 Cod penal, însă membrii comisiei Penitenciarului nr.18 Brănești la data de 30.08.2024, au hotărât de a refuza înaintarea materialelor în instanța de judecată, pe motiv că nu are suficiente realizări.

Colegiul penal, atestă că comisia Penitenciarului a constatat faptul că, la momentul examinării cererii condamnatului comportamentul este ,,pozitiv", însă, nu a pornit pe calea corijării prin ce se demonstrează că nu a realizat toate programele obligatorii stabilite în Planul individual de executare a pedepsei de către condamnat. Totodată, potrivit raportului de evaluare Florea Oleg nu se bucură de autoritate în cercul de condamnați, nu respectă programul zilei și regimul de detenție stabilit în penitenciar, a fost observat în acțiuni ce periclitează activitatea instituției penitenciare, având încălcări de regim.

Astfel, cele reținute de instanța de fond, sunt evident abstracte care nu au un suport faptic şi contravin constatărilor Comisiei abilitate din cadrul Penitenciarului nr.18 Brănești.

În această ordine de idei, instanța de fond nu a dat apreciere tuturor argumentelor invocate şi s-a expus asupra acestora generalizând, însă trebuia să dea apreciere fiecărui argument în parte, urmând să ia în considerație caracterul infracțiunilor comise de condamnat, termenul real de pedeapsă executat, care la caz nu ar fi suficient pentru stabilirea că persoana condamnată s-a corectat şi este posibilă integrarea sa în societate.

Prin urmare, în condițiile în care programele obligatorii (Programul de pregătire către libertate a deținutului și cel de adaptare la nivelul penitenciarului) nu au fost realizate, Colegiul penal susține concluzia membrilor Comisiei penitenciarului nr.18 Brănești, care a examinat chestiunea privind aprobarea Raportului de evaluare, în privința condamnatului Florea Oleg şi în urma examinării Comisia a menționat *"nu are suficiente realizări"*.

Astfel, Colegiul penal consideră că în cazul condamnatului nu a fost atins scopul pedepsei penale și anume restabilirea echității sociale, precum și corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni, fiind prematură înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi

infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Drept urmare, Colegiul conchide că în cazul din speță, instanța nu a reușit obiectiv să-și motiveze soluția de ne admitere a argumentelor administrației Penitenciarului nr.18 Brănești cu privire la neîntrunirea de către condamnatul Florea Oleg a condițiilor de înlocuire a pedepsei neexecutate cu una mai blândă, în lipsa unor date veridice în acest sens, la fel ca și celor ce ar demonstra imposibilitatea deținerii lui continuare în condiții de penitenciar, motiv pentru care va admite recursul declarat de administrația penitenciarului nr.18 Brănești, dispunând casarea totală a încheierii atacate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri pe cauză și anume de a fi respinsă cererea lui Florea Oleg privind aplicarea art. 92 Cod penal, în condițiile în care corectarea acestuia nu va fi posibilă fără deducerea în continuare a executării pedepsei penale stabilită prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2022, prin care Florea Oleg, a fost condamnat în baza art. art.188 alin.(2) lit. b),d), e) și f) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsă de 8 (opt) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fiindu-i rămas spre executare 2 ani 11 luni și 7 zile.

Colegiul penal va dispune căutarea, reținerea și plasarea lui Florea Oleg în custodia administrației instituției penitenciare nr.18 Brănești spre executare în continuare a pedepsei cu închisoare neexecutată de 2 ani 11 luni și 7 zile, care se va pune în sarcina Inspectoratului de Poliție mun. Chișinău**.**

Din aceste motive, în conformitate cu art. 449 alin. (1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.18 Brănești, Ion Florea, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 31.10.2024, prin care în temeiul art.92 Cod penal a fost înlocuită partea neexecutată a pedepsei cu închisoare (2 ani 11 luni 7 zile) stabilită lui **Florea Oleg** prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07.10.2022, cu 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității, se admite, cu casarea încheierii contestate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, după cum urmează.

Se respinge cererea condamnatului **Florea Oleg** privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art.92 Cod penal, ca fiind nefondată.

Se deduce în continuare, din momentul reținerii, termenul executării pedepsei penale stabilită prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2022, prin care, Florea Oleg, a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit. b),d), e) și f) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsă de 8 (opt) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, perioada rămasă spre executare de 2 (doi) ani 11 (unsprezece) luni și 7 (șapte) zile.

Căutarea, reținerea și plasarea lui Florea Oleg *****, număr de identificare *****, născut la *****, originar din satul *****, domiciliat în municipiul *****, în custodia administrației instituției penitenciare nr.18 Brănești, spre executare în continuare a pedepsei cu închisoarea neexecutată de 2 (doi) ani 11 (unsprezece) luni și 7 (șapte) zile, **se pune în sarcina Inspectoratului de poliție municipiul Chișinău.**

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Talpa

Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc

Oxana Mironov